

Nr.: 2021 06 en datum ontvangst: 22 november 2021

Keuze:

Aan het dagelijks bestuur van Waterschap Vechtstromen

Onderwerp: inrichtingsplan springendal

Ondergetekende stelt het dagelijks bestuur van Waterschap Vechtstromen de volgende vragen:

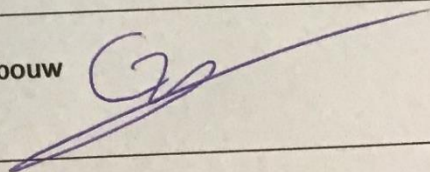
1. Klopt het wat STAF aangeeft dat punt 06-050 wordt gebruikt als agrarisch waterkwaliteit meetpunt?
2. Zijn er richtlijnen waar een agrarisch meetpunt aan moet voldoen?
3. Zijn de vragen van STAF al beantwoord als het gaat om de mogelijke bron van de hoge waarden in natuurgebied (o.a. meetpunt 06-226)
4. Welke invloed hebben de hoge gehalten in de noordtak (natuurgebied) op het gehalte bij meetpunt 06-050?
5. Is er bij de goedkeuring van het inrichtingsplan Springendal & Dal van de Mosbeek door het waterschap gecontroleerd op de waterkwaliteitsanalyse en nulmeting, waar de Springendalse beek onderdeel van is?

Toelichting:

Namens fractie landbouw willen we graag bovenstaande vragen stellen tijdens het vragenhalfuurtje in de AB vergadering op woensdag 24 november 2021 de landbouw maakt zich zorgen over het Natura 2000 gebied Springendal & Dal van de Mosbeek en de ontwikkeling rond natuurgebieden.

Ik wens graag mondeling en schriftelijk antwoord

Naam en ondertekening: Cor Mentink, namens fractie landbouw

Aan: de heer Mentink

Cc: algemeen bestuur waterschap Vechtstromen

Van: dagelijks bestuur waterschap Vechtstromen (portefeuillehouder Nettie Aarnink , ambtelijk contact via bestuursondersteuning@vechtstromen.nl)

Datum: 21 december 2021

Betreft: beantwoording schriftelijke vraag AB (ex art 40 RvO)

Onderwerp: Inrichtingsplan Springendal

Vraag 1

Klopt het wat STAF aangeeft dat punt 06-050 wordt gebruikt als agrarisch waterkwaliteit meetpunt?

Antwoord

Een meetpunt met code 06-050 en een verwijzing naar deze code door Stichting Agrifacts (STAF) is bij Vechtstromen niet bekend. Mogelijk doelt u op een meetpunt uit het Meetnet Nutriënten Landbouw Specifiek Oppervlaktewater (MNLISO) welke door de Unie van Waterschappen, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en Deltares is opgezet om de waterkwaliteit te monitoren op het gebied van nutriënten in landbouw specifiek oppervlaktewater. Het MNLISO is een meetnet, dat samen met andere meetnetten wordt ingezet voor de evaluatie van het mestbeleid. Een ander meetnet dat daarvoor wordt gebruikt is het LMM (Landelijk Meetnet Mestbeleid) en er wordt ook wel naar het KRW meetnet gekeken (landelijke ontwikkeling nutriënten). STAF wijst in haar artikel "Waterschap Vechtstromen plust natuurstikstof bij landbouw op de rekening" naar drie MNLISO meetpunten. Voor meer informatie over het MNLISO zie: <https://www.uvw.nl/wp-content/uploads/2019/08/Factsheet-meetnet-nutriënten-landbouw-specifiek-oppervlaktewater-juli-2019.pdf>.

Vraag 2

Zijn er richtlijnen waar een agrarisch meetpunt aan moet voldoen?

Antwoord

Ja, er zijn richtlijnen waar een MNLISO meetpunt aan moet voldoen (zie : Meetnet Nutriënten Landbouw Specifiek Oppervlaktewater, Toestand en trends tot en met 2018).

Vraag 3

Zijn de vragen van STAF al beantwoord als het gaat om de mogelijke bron van de hoge waarden in natuurgebied (o.a. meetpunt 06-226)?

Antwoord

Ja, de antwoorden aan de STAF zijn tegelijk met de antwoorden op de vragen van de VVD-fractie verstuurd.

Vraag 4

Welke invloed hebben de hoge gehalten in de noordtak (natuurgebied) op het gehalte bij meetpunt 06-050?

Antwoord

De waterkwaliteit van de noordtak met de bronnen van het Springendal en de Springendalse beek wordt beïnvloed door het bovenstrooms gelegen inrijgebied met uitspoelingsgevoelige (voormalige) landbouwgronden. Omdat veel van deze gronden uit productie zijn genomen is de trend wel dalende (bijlage 1, tabel 1). De meststoffen afkomstig uit deze bovenstrooms gelegen landbouwgronden beïnvloeden ook het stroomafwaarts gelegen beekwater op MNLISO meetpunt 34-050 (zie bijlage 2).

Vraag 5

Is er bij de goedkeuring van het inrichtingsplan Springendal & Dal van de Mosbeek door het waterschap gecontroleerd op de waterkwaliteitsanalyse en nulmeting, waar de Springendalsebeek onderdeel van is?

Antwoord

Op verzoek van het project Natura2000 zijn waterkwaliteitsgegevens van Vechtstromen ingebracht ten behoeve van de Natura2000 planvorming. Dit ging om meetreeksen van meerdere jaren, ook van voor de start van de Natura2000 planvorming. De Natura2000-opgave is de verantwoordelijkheid van de provincie Overijssel.

Bijlage 1: Historisch perspectief

Maas heeft in 1957 het water bemonsterd van de bronbeken Hazelbeek, Springendalse beek en de Mosbeek. Van de 80-er jaren zijn van Springendal bronbeek Noord bovendien gegevens beschikbaar van de familie Van der Meer en in latere jaren meetgegevens van waterschap Vechtstromen. In tabel 1 zijn de gemeten nitraatwaarden (NO₃) van Springendal bronbeek noord uit 1957, de tachtiger jaren en van waterschap Vechtstromen uit het jaar 2017 naast elkaar gezet.

Tabel 1	NO ₃	NO ₃	NO ₃	NO ₃	NO ₃	NO ₃
Datum	1957	25-2-1980	3-10-1984	25-10-1985	15-7-1986	2017 Jaargemiddelde
Springendal bronbeek noordtak	2,3	12,2	30	34	44	15
Eenheid	Mg/l	Mg/l	Mg/l	Mg/l	Mg/l	Mg/l
Bron	Maas	Vd Meer	Vd Meer	Vd Meer	Vd Meer	Vechtstromen
Lab	RIVD	WMO	WMO	WMO	NIZO	Aqualysis

De analyses van Maas zijn in 1957 uitgevoerd door het Rijksinstituut voor Drinkwaterwinning (RIVD) te Den Haag (F.M. Maas (1959); Bronnen, bronbeken en bronbossen van Nederland; Een planten sociologische en ecologische studie; Mededelingen Landbouwuniversiteit Wageningen, mededeling 59 (12) 1-166).

De analyses van Van der Meer zijn uitgevoerd door de Waterleiding Maatschappij Overijssel (WMO te Zwolle) en het NIZO (Nederlands Instituut voor Zuivel Onderzoek) te Ede. De analyses uit 2017 zijn in opdracht van waterschap Vechtstromen uitgevoerd door Aqualysis Waterlaboratorium te Zwolle.

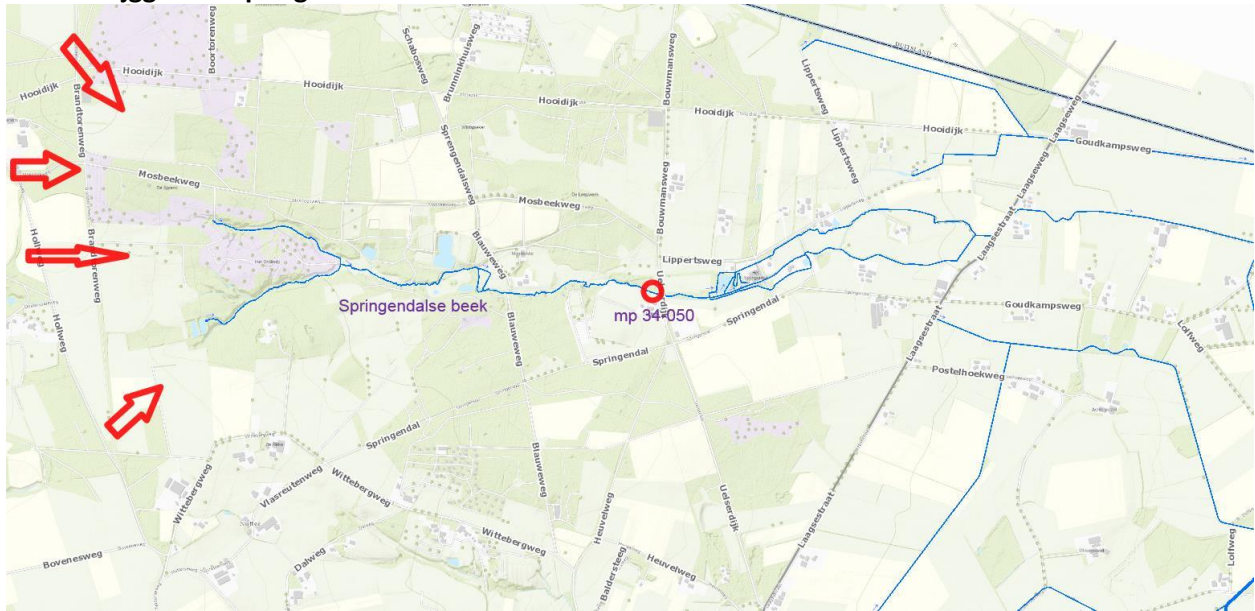
Het binnen de Kaderrichtlijn Water in 2015 vastgestelde waterkwaliteitsdoel (norm) voor de Springendalse beek is 2,3 mg/l N-totaal (bij toeval is de in 1957 gemeten waarde in de bronbeek Springendal Noordtak ook 2,3 mg/l).

De tabel laat zien dat de bronbeek van Springendal Noord in 1957 lage concentraties nitraat kende maar dat het nitraat gehalte in de periode 1980-1986 sterk toenam en later weer afneemt. Maas vond in de bronbeek van de Mosbeek en Hazelbeek in 1957 nitraatwaarden nauwelijks boven 0 mg/l.

Conclusie: de nitraat waarden lagen op de stuwwal van nature dicht bij 0 mg/l. Sinds 1957 zijn de bronnen sterk geëutrofeerd. De laatste jaren daalt het nitraatgehalte. Het totaal stikstofgehalte in de Springendalse beek wordt vrijwel geheel veroorzaakt door nitraat.

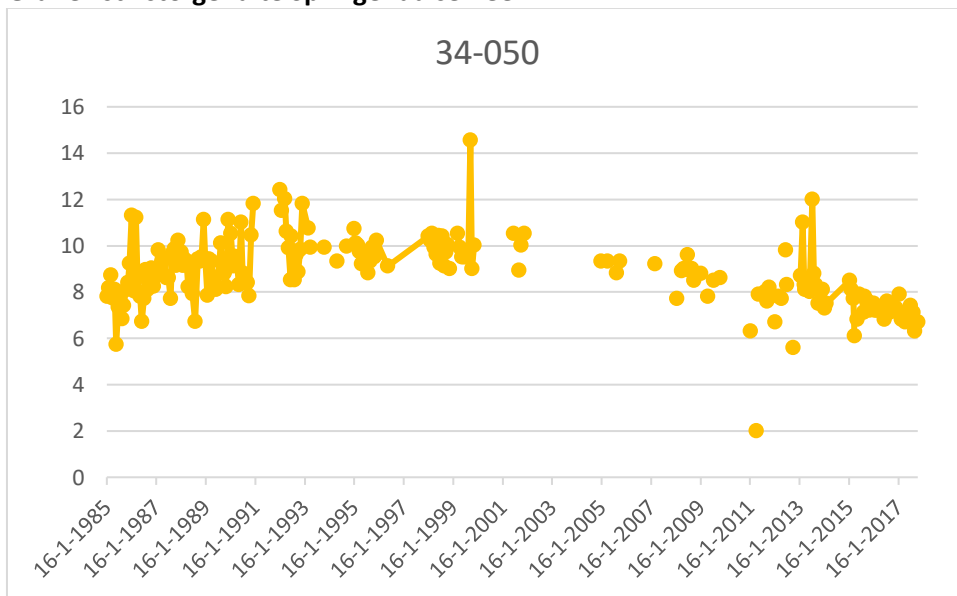
Bijlage 2: Informatie Springendalse beek

Kaart inrijgebied Springendalse beek

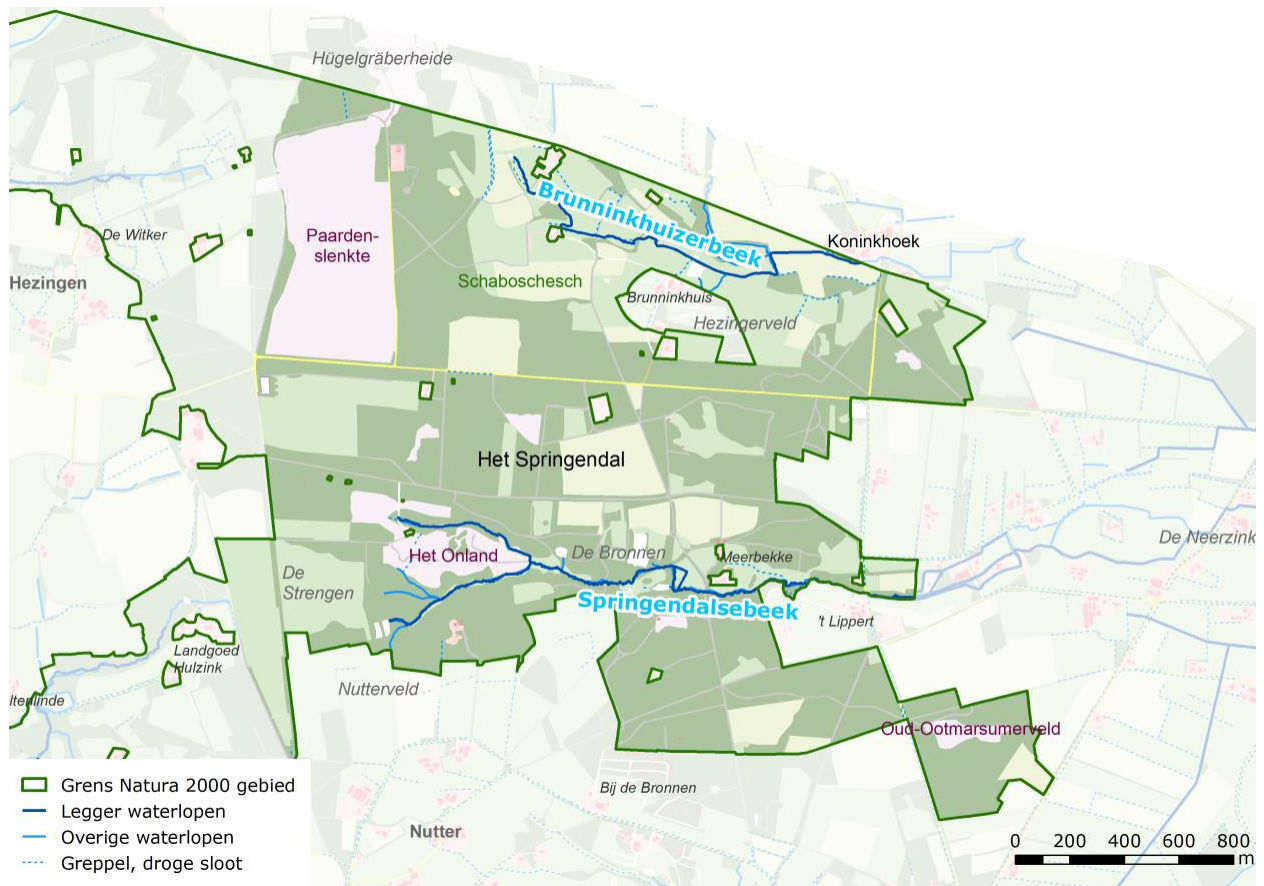

Rode cirkel = locatie van meetpunt 34-050. Dit correspondeert met het oostelijk gelegen meetpunt uit het artikel van Agrifacts.

Grafiek stikstofgehalte Springendalse Beek

Grafiek toont jaargemiddelde stikstofgehalte (N-totaal mg/l) in de periode 1985 – 2017. Jaargemiddelden N-totaal in mg/l
Bron metingen en grafiek: waterschap Vechtstromen

Kaart deelgebied Springendal van Natura2000 gebied Springendal en Dal van de Mosbeek.

Bron : Natura 2000 beheerplan Springendal & Dal van de Mosbeek. Provincie Overijssel 2019